

Veileder til forskrift om kapasitetsøkning for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret i 2017/2018

Forskrift av 20. desember 2017 om kapasitetsøkning for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret i 2017/2018 fastsetter nærmere bestemmelser om hvordan kapasitetsøkningen skal tilbys og tildeles. Tilbudet om kapasitetsøkning omfatter tillatelser hjemmehørende i de områdene hvor økt kapasitet tilbys, dvs. de «grønne» områdene, produksjonsområdene 1 og 7-13, samt de tillatelsene som kommer inn under unntaksbestemmelsene og tilbys økt kapasitet uavhengig av miljøstatus i det enkelte produksjonsområdet.

Dette dokumentet er ment å gi utfyllende informasjon om enkelte kriterier som fastsatt i forskriften, samt gi nærmere veiledning om saksbehandlingen, herunder hva som kreves av søker og hvilke krav som stilles til søknaden. Veilederen er systematisert slik at teksten følger forskriftens bestemmelser.

Denne veilederen er fastsatt av departementet 21. desember 2017, og er korrigert 29.01.2018

Innhold

Forord	3
Til kapittel 1 Innledende bestemmelser	4
Til § 1 Formål	4
Til § 2 Forskriftens virkeområde.....	4
Til § 3 Produksjonsområder og økning av kapasitet	4
Til kapittel 2 Tilbud om økt produksjonskapasitet på eksisterende tillatelser	5
Til § 4 Virkeområde	5
Til § 5 Kunngjøring av tilbud	5
Til § 6 Økning av kapasitet på eksisterende tillatelser	5
Til § 7 Vederlag	5
Til § 8 Krav til sending og søknad.....	5
Til § 9 Vedtak.....	7
Til kapittel 3 Tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområder	8
Til § 10 Virkeområde	8
Til § 11 Kunngjøring av tilbud	8
Til § 12 Tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet.....	8
Til § 13 Krav til sending og søknad	10
Til § 14 Saksbehandlingsgebyr	11
Til § 15 Innledende saksbehandling av søknader	11
Til § 16 Behandling av søknader	11

Til § 17 Tilbud om kapasitetsøkning.....	12
Til § 18 Aksept av tilbud.....	12
Til § 19 Særskilt om klage på tilbud	13
Til kapittel 4 Avsluttende bestemmelser	14
Til § 20 Vilkår	14
Til § 21 Klage.....	14
Til § 22 Vilkår for å reise sak for domstolene og søksmålsfrist	14
Vedlegg: Anvisning av hvordan tilbud om kapasitetsøkning etter § 17 skal beregnes.....	16

Forord

15. oktober 2017 ble kysten inndelt i 13 ulike produksjonsområder for akvakultur med laks, ørret og regnbueørret.

For 2017 har Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at det skal tilbys økt kapasitet i såkalte grønne produksjonsområder. I den forbindelse viser vi til [pressemelding fra departementet 30. oktober 2017](#). I alle produksjonsområder tilbys økt kapasitet dersom visse kriterier mht. lakselus er oppfylt. Fordelingen mellom økt kapasitet på eksisterende tillatelser og tildeling av nye tillatelser er slik:

1. I "grønne" områder skal produksjonskapasiteten økes med totalt 6 pst.
2. Det gis tilbud om 2 pst. økt kapasitet på hver tillatelse som er hjemmehørende i grønne produksjonsområder.
3. Det gis i tillegg tilbud om kapasitetsøkning for de som oppfyller kravene for unntak i "grønne" produksjonsområder, men ingen tillatelser vil kunne bli økt med mer enn 6 pst. Tilbudet gis basert på innsendte søknader.
4. Det gis også tilbud om 6 pst økt kapasitet på tillatelser i "gule" og "røde" produksjonsområder for de som oppfyller kravene for unntak. Tilbudet gis basert på innsendte søknader.
5. Når tildelingen av økt kapasitet (2 pst. + kapasitetsøkning basert på unntaksregler) er gjennomført, tildeles den resterende kapasitetsøkningen som nye tillatelser. Merk at dette kun gjelder i grønne produksjonsområder. Nye tillatelser vil tildeles gjennom auksjon. Departementet vil på et senere tidspunkt sende på høring et forslag til forskrift om tildeling av nye tillatelser. Dette er ikke omtalt nærmere i denne veilederen.

Vederlaget er fastsatt til 120 000 kroner per tonn kapasitet som tillatelsen blir utvidet med.

Til kapittel 1 Innledende bestemmelser

Til § 1 Formål

Formålet med forskrift om kapasitetsøkning for tillatelser til akvakultur fremgår av § 1. Formålet er å fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en miljømessig bærekraftig utvikling og bidra til verdiskaping på kysten. Bakgrunnen fremgår av Meld. St. 16 (2014-2015).

Til § 2 Forskriftens virkeområde

I følge § 2 gjelder forskriften for norsk landterritorium og territorialfarvann, på kontinentalsokkelen og i Norges økonomiske sone. Forskriften gjelder økning av kapasitet (maksimalt tillatt biomasse) på eksisterende tillatelser som er omfattet av virkeområdet for produksjonsområder, jf. [forskrift 16. januar 2017 nr. 61 om produksjonsområder for akvakultur av matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret](#).

Dette gjelder kommersielle matfisktillatelser i sjø for laks, ørret og regnbueørret, samt utviklingstillatelser som er innplassert i 13 ulike produksjonsområder i Norge.

Produksjonsområdene fremgår av [produksjonsområdeforskriftens](#) vedlegg 1 i kapittel 4.

Eksisterende tillatelse inkludert lokalitetsklarering må være registrert i akvakulturregisteret innen 31. desember 2017, for å kunne motta tilbudet om økt kapasitet etter denne forskriften.

Til § 3 Produksjonsområder og økning av kapasitet

Opplistingen i § 3 første ledd viser hvilke produksjonsområder som omfattes av forskriften om kapasitetsøkning.

Kapittel 2 omhandler produksjonsområder hvor de hjemmehørende tillatelsene kan tilbys 2 pst. økning grunnet akseptabel miljøpåvirkning:

- a) Område 1: Svenskegrensen til Jæren
- b) Område 7: Nord-Trøndelag med Bindal
- c) Område 8: Helgeland til Bodø
- d) Område 9: Vestfjorden og Vesterålen
- e) Område 10: Andøya til Senja
- f) Område 11: Kvaløya til Loppa
- g) Område 12: Vest-Finnmark
- h) Område 13: Øst-Finnmark

Derimot gjelder kapittel 3 i alle produksjonsområder, jf. § 3 andre ledd. Det vil si at det ikke foreligger noen begrensninger i henhold til hvilket produksjonsområde tillatelsen er hjemmehørende i.

De enkelte produksjonsområdenes avgrensning fremgår av [produksjonsområdeforskriftens](#) vedlegg 1. I hvilket produksjonsområde den enkelte tillatelse er hjemmehørende følger av det enkelte tillatelsesdokument.

Til kapittel 2 Tilbud om økt produksjonskapasitet på eksisterende tillatelser

Til § 4 Virkeområde

Det fremgår av § 4 at det skal gis tilbud om 2 pst. økning av kapasitet mot innbetaling av et vederlag til staten. Kapasitetsøkningstilbudet skal avregnes til nærmeste hele tonn for hver tillatelse. Tilbudet gjelder kun eksisterende tillatelser hjemmehørende i nærmere angitte produksjonsområder. Hvor tillatelsen er hjemmehørende følger av § 3 første ledd.

Til § 5 Kunngjøring av tilbud

Fiskeridirektoratet har utarbeidet en kunngjøringstekst og annen dokumentasjon til bruk for søknad og forvaltning av ordningen. Dette tilbudet offentliggjøres på fylkeskommunenes og Fiskeridirektoratets nettsider. Fristen for offentliggjøring er minimum 4 uker før fristen for å søke om kapasitetsøkning går ut.

Til § 6 Økning av kapasitet på eksisterende tillatelser

Det er ingen merknader til denne bestemmelsen.

Til § 7 Vederlag

Vederlaget er satt til 120 000 kroner per tonn tillatelsen utvides med.

For eksempel vil det for en tillatelse på 780 tonn MTB, hvor kapasitetsøkningen kan bli 16 tonn med 2 pst. økning, bety at vederlaget blir 1 920 000 kroner. For en tillatelse på 945 tonn, hvor kapasitetsøkningen kan bli 19 tonn med 2 pst. økning, blir vederlaget 2 280 000 kroner.

Det skal betales vederlag for utvidelse av tillatelser til utviklingsformål. Vederlaget for slik utvidelse, som blir inflasjonsjustert, betales når utviklingstillatelsen konverteres til en alminnelig kommersiell matfisktillatelse.

Departementet har satt samme frist for innbetaling av vederlaget for kapasitetsutvidelser for tillatelser til utviklingsformål, som det går frem av laksetildelingsforskriften § 23 c. Fristen for innbetaling av vederlaget etter denne bestemmelsen er 90 dager (inkludert helligdager) etter endelig forvaltningsvedtak om tilsagn om kommersiell tillatelse.

Det betyr at vederlaget ikke skal innbetales innen søknadsfristen, men først etter at utviklingstillatelsen eventuelt er konvertert (eksempelvis om 10-15 år). I den forbindelse betales det også et separat vederlag til staten på 10 millioner kroner (inflasjonsjustert), jf. laksetildelingsforskriften § 23 c.

Videre går det frem av § 7 tredje ledd at dersom vederlaget ikke innbetales innen fristen, faller kapasitetsutvidelsen bort, og det samme gjelder utvidelser som følge av den kapasitetsutvidelsen som falt bort.

Til § 8 Krav til sending og søknad

Etter § 8 skal søknaden sendes senest 31. januar 2018. Sendetidspunktet blir lagt til grunn ettersom dato og klokkeslett blir registrert dersom søknaden sendes som rekommandert brev.

Dersom søknaden sendes via faks vil man også motta en sendekvittering som også vil inneholde dokumentasjon av sendetidspunkt.

Med "elektronisk søknadsskjema" menes at søknaden sendes via Fiskeridirektoratets nettløsning for innsending av skjema. Innsending av søknad via e-post er ikke tillatt for søknader etter dette kapitlet. Elektroniske søknader vil bli videredistribuert til rett fylkeskommune, og vil normalt være raskere å prosessere. Sendes søknaden elektronisk, må søknaden være sendt innen 31. januar 2018 for å være mottatt innen fristen. Det er ikke tilstrekkelig at søker har logget på nettløsningen før fristen går ut, søknaden skal være sendt.

Det er viktig å merke seg at man må logge seg inn på elektronisk skjema via ID-porten som inneholder på nytt for hvert enkelt produksjonsområde man ønsker økning i, forutsatt man har tillatelser i flere produksjonsområder. Når man har valgt ferdig tillatelser for ett produksjonsområde og trykker send, må man logge seg inn på nytt for å velge tillatelser for neste produksjonsområde osv.

Departementet oppfordrer alle som ønsker å takke ja til tilbudet om kapasitetsøkning til å gjøre dette i god tid før søknadsfristen går ut.

Dersom søknaden leveres ved oppmøte hos fylkeskommunen, er fristen satt ved endt arbeidstid klokken 15:00 den 31. januar 2018.

Søknadene skal sendes slik:

- For tillatelser hjemmehørende i produksjonsområde 1 skal skjemaet sendes til Rogaland fylkeskommune,
- for produksjonsområdet 7 skal det sendes til Trøndelag fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 8 og 9 skal det sendes til Nordland fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 10 og 11 skal det sendes til Troms fylkeskommune og
- for produksjonsområdene 12 og 13 skal det sendes til Finnmark fylkeskommune.

Søknaden skal merkes slik:

«Søknad om kapasitetsøkning 2017/2018».

Søknaden skal føres på fastsatt skjema og inneholde informasjon om:

- hvem som søker (innehaver),
- hvilke tillatelser det gjelder (registreringsnummer),
- hvilket produksjonsområde de er hjemmehørende i,
- ønske om 2 pst.-utvidelse,
- antall tonn utvidelse,
- utregning av pris på vederlaget (antall tonn x kr.120.000,-), og
- kvittering for innbetaling av vederlag.

Det kan ikke søkes om mindre enn 2 pst. kapasitetsøkning for den enkelte tillatelse.

Det kan søkes om kapasitetsutvidelse på enkelttillatelser. Det er således ikke et krav om å søke kapasitetsutvidelse på alle tillatelsene organisasjonen/konsernet har.

Til § 9 Vedtak

Det er fylkeskommunen som har mottatt søknaden etter § 6 som behandler søknaden om kapasitetsutvidelse og treffer vedtak. For sent innkomne søknader skal avvises og vi oppfordrer derfor de som vil søke om å levere søknaden i god tid før fristen løper ut, jf. annet ledd.

Det er i annet ledd også bestemt hvordan manglende innbetaling av vederlaget eller dokumentasjon på innbetaling skal behandles. Vi understreker i denne forbindelse at kvitteringen for innbetalt vederlag skal gjelde gjennomført betalingsoppdrag. Det er for eksempel ikke tilstrekkelig at det aktuelle beløpet er lagt til betaling i nettbank – det vil ikke anses som tilstrekkelig dokumentasjon. Bestemmelsen innebærer at fylkeskommunen ved manglende dokumentasjon må be Fiskeridirektoratet kontrollere egen konto, for å se om innbetalingen har skjedd innen utløpet av fristen. Dersom innbetaling er i orden (korrekt beløp og innen fristen), skal fylkeskommunen treffe positivt vedtak om også øvrige vilkår er oppfylt. Dersom vederlaget ikke er innbetalt eller innbetalt for sent er konsekvensen at søknaden blir avslått.

Dersom søker har lagt ved kvittering eller det er innbetalt et beløp som er bokført, men beløpet er feil, gjelder følgende:

- a) Dersom beløpet er for lite:
 - 1. Fylkeskommunen setter en kort frist for innbetaling av det resterende beløpet.
 - 2. Dersom det resterende beløpet ikke innbetales innen fristen, innvilges søknaden for så mange tillatelser det ev. er innbetalt vederlag for, og for øvrig avslås søknaden, jf. at det kun tildeles "hele" 2 pst. kapasitetsøkninger.
- b) Dersom beløpet er for stort skal overskytende beløp tilbakebetales søker.

Fylkeskommunen skal gjøre positivt vedtak dersom søknaden oppfylder kravene som er stilt i § 6 til 8.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Til kapittel 3 Tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområder

Til § 10 Virkeområde

Det fremgår av § 10 at det kan gis tilbud om inntil 6 prosent økning av kapasitet mot innbetaling av et vederlag til staten. Kapasitetsøkningstilbudet skal avregnes til nærmeste hele tonn. Tilbudet gjelder alle eksisterende tillatelser uavhengig av miljøstatus i alle produksjonsområder. Det følger av forskriften § 12 at tilbudet forutsetter oppfyllelse av visse miljøkriterier.

Tilbudet om kapasitetsøkning vil bli avgrenset etter hvor stor del av tillatelseskapasiteten som har vært benyttet på lokaliteten som kvalifiserer til unntak, jf. § 17.

Til § 11 Kunngjøring av tilbud

Fiskeridirektoratet har utarbeidet en kunngjøringstekst og annen dokumentasjon til bruk for søknad og forvaltning av ordningen. Dette tilbudet offentliggjøres på fylkeskommunenes og Fiskeridirektoratets internettsider. Fristen for offentliggjøring er minimum 4 uker før fristen for å søke om kapasitetsøkning går ut.

Kunngjøringen inneholder informasjon om søknadsprosessen inkludert frister, vederlag, begrensninger om supplerende opplysninger i etterkant av fristen, og saksbehandlingsgebyrets størrelse.

Til § 12 Tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet

Av bestemmelsen fremgår hvilke kriterier som må være oppfylt for å kvalifisere til å få tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet. Et ev. tilbud vil gjelde en eller flere tillatelser som er tilknyttet lokaliteten som oppfyller kvalifiseringskriteriene. Det er Mattilsynet som vurderer om kriteriene etter § 12 er oppfylt, se § 16 første ledd. Hvilken dokumentasjon som skal sendes inn fremgår av § 13.

Det kan søkes kapasitetsøkning etter § 12 ut fra to ulike sett med kriterier:

Søknader etter § 12 første ledd bokstav a):

«... lakseluslarver ikke slippes ut i frie vannmasser, og dette er dokumentert av en uhildet faginstans for den sist gjennomførte produksjonssyklusen og samtidig for en periode på minimum 12 måneder, ...»

Dokumentasjonen på fravær av utslipp må foreligge og framlegges for den siste gjennomførte produksjonssyklusen. Dersom denne produksjonssyklusen er kortere enn ett år, må det uansett sendes opplysninger for en periode på minimum 12 måneder tilbake i tid.

Fravær av utslipp av lakseluslarver skal være dokumentert av en uhildet faginstans. Det vil i denne sammenheng være en enhet med faglig kompetanse som kjenner anlegget og ikke er ansatt i virksomheten.

Denne bestemmelsen er særlig aktuell ved bruk av teknologiske løsninger som motvirker spredning av lakselus.

Søknader etter § 12 første ledd bokstav b):

For dette søknadsalternativet er kravet at det

- «1. var færre enn 0,1 voksne hunnlus per fisk ved alle tellinger i perioden 1. april til 30. september i årene 2016 og 2017, eller at utslippet av egg og frittsvømmende stadier av lakselus til miljøet ikke er større enn det utslippet ville ha vært fra et tilsvarende antall fisk med et lusenivå på 0,1 voksne hunnlus i gjennomsnitt per fisk, og*
- 2. ikke er behandlet medikamentelt mot lakselus mer enn 1 gang under den siste produksjonssyklusen. Dersom produksjonssyklusen er kortere enn 12 måneder, forlenges perioden bakover i tid til 12 måneder, men samtidig slik at hele produksjonssyklusen omfattes. »*

Her stilles det altså krav til svært lave nivåer av lus samtidig med at disse nivåene skal være oppnådd med et minimum av medikamentell behandling. Kravet om under 0,1 voksne hunnlus per fisk gjelder for hver uke det har stått fisk i anlegget i perioden 1. april til 30. september i årene 2016 og 2017. For å justere for statistiske tellefeil, er det presisert i andre ledd at den observerte verdien kan overstige 0,17 bare ved en telling per periode og et lusenivå høyere enn 0,1 ikke er påvist i mer enn tre påfølgende tellinger per periode.

Vi antar at det pr nå hovedsakelig vil være aktuelt å søke etter kriteriene for oppfyllelse av krav til færre enn 0,1 voksne hunnlus ved alle tellinger. Beregning av utslipp av egg og frittsvømmende stadier til miljøet er pr i dag lite utviklet som metode, men vil kunne bli mer aktuell med tiden. Dersom man søker på bakgrunn av en modell med beregning av utslipp må modell og beregning på aktuelt anlegg være dokumentert av en uhildet faginstans, jf. over.

Etter luseforskriften kreves ukentlig rapportering av ulike opplysninger. En må kunne vise til rapporterte tellinger for hver uke i perioden 1. april til 30. september i 2016 og 2017 for alle uker det har vært fisk i anlegget. Alle rapporterte tellinger skal vedlegges søknaden som dokumentasjon. Mattilsynet vil sammenholde innsendt dokumentasjon med øvrige foreliggende opplysninger gjennom rapportering, tilsynsrapporter mm. om status på lokaliteten opp mot kravene i forskrift 5. desember 2012 nr. 1140 om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg (forskrift om lakselusbekjempelse).

Det er i tillegg krav til at det ikke skal være gjennomført medikamentell behandling av fisk i anlegget mer enn 1 gang under den siste produksjonssyklusen. Dersom den siste gjennomførte produksjonssyklusen av driftsmessige årsaker har vært kortere enn 12 måneder, må det dokumenteres opplysninger vedrørende medikamentell behandling for en periode på minimum 12 måneder tilbake i tid.

Med siste gjennomførte produksjonssyklus menes siste produksjonsperiode regnet fra ordinært utsett av fisk på lokaliteten til ordinær slakting av den samme fisken fra lokaliteten.

Med behandlet medikamentelt, menes i denne sammenheng enhver medikamentell behandling, uavhengig av om det er enkeltmerd(er) eller hele anlegget som er behandlet.

For å dokumentere status på medikamentelle behandlinger skal det fremlegges en signert erklæring fra anleggets fiskehelsetjeneste ved søknaden. Den signerte erklæringen skal inneholde opplysninger om hvilke(n) behandling som er gjennomført i den siste gjennomførte produksjonssyklusen med angivelse av fra dato og til dato, ev de siste 12 måneder med fisk i sjø ved kortere syklus. Erklæringen vil innebære dokumentasjon på hvilken medikamentell

behandling som er gjennomført, og bekrefte fravær av ytterligere slik behandling innenfor angitte periode.

Formålet med unntaksbestemmelsene er at aktører som påvirker miljøet i vesentlig mindre grad enn andre skal kunne få unntak. Søknader for lokaliteter der det ikke foreligger ukentlig rapportering etter forskrift om lakselusbekjempelse vil derfor bli vurdert avvist på grunn av mangel på dokumentasjon på at vilkårene for unntak er oppfylt.

Søknader for lokaliteter der vedtak om midlertidig reduksjon av maksimal tillatt biomasse etter forskrift 17. juni 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg mv. har vært gjeldende på lokaliteten for den siste gjennomførte produksjonssyklusen, vil bli avslått, jf. § 12 første ledd bokstav b nr. 3.

Til § 13 Krav til sending og søknad

Etter § 13 skal søknaden sendes senest 31. januar 2018. Sendetidspunktet blir lagt til grunn ettersom dato og klokkeslett blir registrert dersom søknaden sendes som rekommandert brev. Dersom søknaden sendes via faks vil man også motta en kvittering for sendt dokumentasjon som også vil inneholde sendetidspunkt.

Sendes søknaden elektronisk, må søknaden være sendt innen 31. januar 2018 for å være mottatt innen fristen. For disse søknadene aksepteres e-post som elektronisk sending.

Dersom søknaden leveres ved oppmøte hos fylkeskommunen, er fristen satt ved endt arbeidstid klokken 15:00 den 31. januar 2018.

Det skal kun sendes én søknad om økning etter unntaksbestemmelsen per organisasjonsnummer og produksjonsområde.

Det er viktig å merke seg at søknaden skal merkes som følgende:

«Søknad om kapasitetsøkning – unntak 2017/2018».

Søknaden skal føres på fastsatt skjema og inneholde følgende:

- informasjon om hvilken tillatelse og lokalitet søknaden gjelder,
- hvilket produksjonsområde søknaden gjelder,
- dokumentasjon på at vilkårene i § 12 er oppfylt for den enkelte lokalitet,
- søkers redegjørelse og dokumentasjon for månedlig vektøkning for hver fiskegruppe på aktuelle lokaliteter, i henhold til kriteriene i § 17.
- Videre skal det ved evt. samdrift framgå den ideelle eierandel.
- Ved evt. samlokalisering må eierskap for hver fiskegruppe framgå.
- Dersom det på lokaliteten er benyttet tillatelser som forskriften ikke omfatter, må det framgå hvilke fiskegrupper dette gjelder.
- Til slutt skal det være vedlagt kvittering for fremlagt saksbehandlingsgebyr.

Opplysningene skal dokumenteres separat for hver enkelt lokalitet det søkes om kapasitetsøkning på bakgrunn av. Det er ønskelig med en kronologisk oversikt som angir tidspunkt for utsett av fisk, når sjøsatt fisk er flyttet til eller fra lokaliteten og tidspunkt for brakklegging av lokaliteten. Oversikt over lusestatus og tidspunkt for medikamentell behandling settes også inn i denne oversikten. Oversikten settes opp uke for uke for den sist gjennomførte produksjonssyklusen, eventuelt henholdsvis 12 måneder tilbake i tid.

Søknaden og dokumentasjonen vil bli sammenholdt med Mattilsynets opplysninger gjennom tilsynsrapporter mm. om status på lokaliteten opp mot kravene i forskrift 5. desember 2012 nr. 1140 om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg (forskrift om lakselusbekjempelse).

Etter fjerde ledd spesifiseres det hvilken fylkeskommune som skal motta skjema for aksept i de ulike produksjonsområdene, og de listes opp som følgende:

- For lokaliteter i produksjonsområde 1 og 2 skal skjemaet sendes til Rogaland fylkeskommune,
- for produksjonsområde 3 skal det sendes Hordaland fylkeskommune,
- for produksjonsområde 4 sendes det til Sogn og Fjordane fylkeskommune,
- for produksjonsområde 5 sendes til Møre og Romsdal fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 6 og 7 skal det sendes til Trøndelag fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 8 og 9 skal det sendes til Nordland fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 10 og 11 skal det sendes til Troms fylkeskommune og
- for produksjonsområdene 12 og 13 skal det sendes til Finnmark fylkeskommune.

Etter femte ledd er det fylkeskommunene nevnt i annet ledd som skal utstede nytt tillatelsesdokument og føre endringene inn i akvakulturregisteret, dersom forutsetningene for dette ellers er tilstede.

Til § 14 Saksbehandlingsgebyr

Det skal betales et saksbehandlingsgebyr på kr. 12.000,- for hver lokalitet som skal vurderes etter unntaksbestemmelsen i § 12.

En søknad om én lokalitet etter § 12 utløser et gebyr på kr. 12.000,-. En søknad om to lokaliteter etter § 12 utløser et gebyr på kr. 24.000,- osv.

Til § 15 Innledende saksbehandling av søknader

Det følger av forskriften § 15 første ledd at det er den fylkeskommunen som dekker største delen av det produksjonsområdet hvor lokaliteten geografisk er plassert, som skal behandle søknader om kapasitetsøkning. I de tilfeller der søknaden omhandler tillatelser hjemmehørende i ulike produksjonsområder som behandles av ulike fylkeskommuner, må fylkeskommunene koordinere saksbehandlingen.

Det følger av § 15 første ledd siste punktum at søknader som blir levert for sent, ikke vil bli behandlet. Det gis ingen dispensasjonshjemmel i forskriften, og fylkeskommunen vil derfor ikke ha anledning til å ta for sent innkomne søknader til behandling. Slike søknader skal avvises.

Etter andre ledd skal søknader som er mottatt innen fristen tas under behandling, og fylkeskommunen skal kontrollere at søknaden er komplett. Dersom søknaden innehar mangler, setter fylkeskommunen en rimelig frist for å rette opp disse. Fristen for retting skal ikke overstige tre uker. Ved manglende retting, skal fylkeskommunen avslå søknaden.

Til § 16 Behandling av søknader

Etter første ledd skal fylkeskommunen først kontrollere at søknaden er komplett etter § 13.

Deretter skal fylkeskommunen sende søknaden videre til Mattilsynet som skal fatte vedtak. Samtidig som søknaden sendes Mattilsynet, skal den også sendes til Fiskeridirektoratet region Midt for en vurdering.

Fiskeridirektoratet region Midt skal kontrollere at selskapets opplysninger i søknaden er korrekt opp mot gjeldende driftsplan og rapportering etter akvakulturdriftsforskriften. Når dette er gjort, skal Fiskeridirektoratet region Midt sende dette til Mattilsynet.

På grunnlag av kontrollerte opplysninger utarbeider Fiskeridirektoratet region Midt forslag til beregning av tilbud etter § 17, og sender dette til fylkeskommunen som behandler søknaden.

Når Mattilsynets region mottar søknaden blir søknaden og dokumentasjonen sammenholdt med Mattilsynets opplysninger gjennom tilsynsrapporter mm.om status på lokaliteten opp mot kravene i forskrift 5. desember 2012 nr. 1140 om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg (forskrift om lakselusbekjempelse).

Mattilsynets region vurderer om vilkårene er oppfylt, fatter vedtak etter § 12 og sender sitt vedtak til fylkeskommunen.

Kommer Mattilsynet frem til at vilkårene i § 12 ikke er oppfylt, skal fylkeskommunen avslå søknaden på bakgrunn av Mattilsynets vedtak. Mattilsynets hovedkontor er klageinstans for regionens vedtak etter § 12, jf. § 21.

Etter § 16 andre ledd skal søker betale et gebyr dersom Mattilsynet gjennomfører tilsyn for å kontrollere om vilkårene etter § 12 er oppfylt. Gebyret fastsettes etter regler og satser i forskrift 3. april 2017 nr. 426 om gebyr til dekning av utgifter ved tilsyn og kontroll med fiskehelse og fiskevelferd i akvakulturanlegg § 3.

Gebyr for tilsyn i § 16 siste ledd fastsettes og innkreves av Mattilsynet på vanlig måte etter nevnte forskrift.

[Til § 17 Tilbud om kapasitetsøkning](#)

Det vises til eget vedlegg om denne bestemmelsen.

[Til § 18 Aksept av tilbud](#)

Første ledd sier at innehaver som har mottatt tilbud etter § 17 aksepterer tilbudet ved å sende fastsatt svarskjema innen fristen fylkeskommunen har satt. Kvittering for innbetalt vederlag skal være vedlagt svarskjema.

Etter andre ledd kan svarskjema sendes med rekommandert brev, per faks eller elektronisk. Sendetidspunktet blir lagt til grunn ettersom dato og klokkeslett blir registrert dersom svarskjema sendes med rekommandert brev. Dersom svarskjema sendes via faks vil man også motta en kvittering for sendt dokumentasjon som også vil inneholde sendetidspunkt. Sendes svarskjema elektronisk, må svarskjema være sendt innen angitt dato fra fylkeskommunen for å være mottatt innen fristen. Oppmøte hos den enkelte fylkeskommune, enten personlig eller med sendemann, er også tillatt. Dersom svarskjema leveres ved oppmøte hos fylkeskommunen, er fristen satt ved endt arbeidstid klokken 15:00 på frisdagen. Er svarskjema ikke mottatt innen fristen, faller tilbudet om kapasitetsøkning bort.

Etter tredje ledd skal fylkeskommunen be Fiskeridirektoratet kontrollere om vederlaget likevel er innbetalt innen svarfristens utløp, dersom det ikke er lagt ved kvittering. Vi understreker i denne forbindelse at kvitteringen for innbetalt vederlag skal gjelde gjennomført betalingsoppdrag. Det er for eksempel ikke tilstrekkelig at det aktuelle beløpet er lagt til betaling i nettbank – det vil anses som manglende dokumentasjon. Bestemmelsen innebærer at fylkeskommunen ved manglende dokumentasjon skal be Fiskeridirektoratet kontrollere egen

konto, for å se om innbetalingen har skjedd innen utløpet av fristen. Dersom det ikke er lagt ved kvittering eller vederlaget ikke er bokført på Fiskeridirektoratet sin konto innen svarfristens utløp, skal fylkeskommunen fatte vedtak om avslag på søknaden om økt kapasitet på tillatelsen.

Til § 19 Særskilt om klage på tilbud

Bestemmelsens første ledd sier at vedtak om tilbud på kapasitetsøkning kan påklages.

Ved innlevering av klage innen klagefristens utgang, utsettes fristen for å akseptere tilbudet og fristen for innbetaling av vederlaget.

Andre ledd sier at dersom det utstedes et nytt tilbud, skal det settes en ny frist for aksept, jf. § 17 siste ledd. Men dersom klagen ikke når frem, setter klageinstansen en ny frist for aksept av det opprinnelige tilbudet, jf. § 17 siste ledd.

Se også § 21 og merknadene til denne bestemmelsen.

Til kapittel 4 Avsluttende bestemmelser

Til § 20 Vilkår

Bestemmelsen begrenser fylkeskommunens kompetanse når det fattes vedtak, ved at fylkeskommunen ikke kan sette andre særskilte vilkår for tildeling av økt kapasitet utover de som fremgår av denne forskriften om kapasitetsøkning.

Til § 21 Klage

Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen.

Mattilsynets hovedkontor er klageinstans for vedtak fattet av Mattilsynets regionkontor, dette gjelder i tilfelle vedtak fra Mattilsynet om vilkårene for unntak som beskrevet i § 12 er oppfylt, jf. § 16.

Til § 22 Vilkår for å reise sak for domstolene og søksmålsfrist

Bestemmelsen omfatter hvilken instans som kan sette hvilket vilkår i sitt vedtak.

Første ledd angår fylkeskommunene. De har en plikt til å sette dette vilkåret, jf. «skal».

Første ledd sier: «Fylkeskommunen skal sette som vilkår i sine vedtak etter denne forskriften at søksmål om gyldigheten av forvaltningsvedtak eller krav om erstatning som følge av vedtaket ikke skal kunne reises uten at vedkommende part har nyttet sin adgang til å klage over vedtaket, og at klagen er avgjort av den høyeste klageinstans som står åpen, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker § 27b.»

Vilkåret som fylkeskommunen må sette i sitt vedtak vil lyde som følgende:

«Søksmål om gyldigheten av forvaltningsvedtaket eller krav om erstatning som følge av vedtaket skal ikke kunne reises uten at vedkommende part har nyttet sin adgang til å klage over vedtaket, og at klagen er avgjort av den høyeste klageinstans som står åpen, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker § 27b»

Andre ledd angår Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. De har en valgmulighet til å sette vilkår, jf. «kan».

Andre ledd sier: «Fiskeridirektoratet kan sette som vilkår at mulig søksmål om forvaltningsvedtak etter denne forskriften er gyldig eller krav om erstatning som følge av vedtaket, skal tas ut innen seks måneder fra det tidspunkt melding om fastsettelse av frist kom frem til vedkommende part. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven § 16-12 til § 16-14.»

Vilkåret som Fiskeridirektoratet og Mattilsynet kan sette i sitt vedtak vil lyde som følgende:

«For at søksmål om forvaltningsvedtak etter forskrift om kapasitetsøkning er gyldig eller krav om erstatning som følge av vedtaket, skal det tas ut søksmål innen seks måneder fra det tidspunkt melding om fastsettelse av frist kom frem til vedkommende part. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven § 16-12 til § 16-14.»

Departementet legger til grunn at Fiskeridirektoret og Mattilsynet, med mindre det skulle foreligge helt spesielle forhold, benytter adgangen til å sette vilkåret.

Vedlegg: Anvisning av hvordan tilbud om kapasitetsøkning etter § 17 skal beregnes

Kapasitetsjusteringer i det nye systemet skjer på *tillatelsesnivå*, mens det er situasjonen på *lokalitetsnivå* som avgjør om det blir vekst eller ikke etter kapasitetsøkningforskriften § 12. Dermed oppstår spørsmålet om hvor stor vekst som skal tilbys. Dette er ikke nødvendigvis to sammenliknbare størrelser, og utregningen av hvor stort tilbudet skal være må gjøres slik at det ikke gir anledning til å utnytte ordningen urettmessig, men samtidig gi en premie til aktøren eller aktørene som har driftet lokaliteten med tilstrekkelig miljøkvalitet.

1. Rammer for tilbudet

1.1 Hvem skal beregne tilbudet?

Det er fylkeskommunen som har mottatt søknaden ihht § 13 som skal beregne og vedta tilbudet.

Det er Fiskeridirektoratet som er klageinstans på fylkeskommunens vedtak om tilbud, herunder tilbudets størrelse. Dette gjelder ikke klage på vedtak som har sin begrunnelse i Mattilsynets vedtak etter § 12, jf. § 19.

1.2 Hvem skal få tilbud om kapasitetsøkning etter § 17, jf. § 12?

Det er søker (jf. § 13 første ledd) som skal motta tilbudet. Det er bare søkere som innehar tillatelse(r) som Mattilsynet har vurdert å oppfylle vilkårene som skal gis tilbud om kapasitetsøkning. Det kan bare gis tilbud på tillatelse som er knyttet til lokaliteten. Det er bare når det er konstatert at lokaliteten er kvalifisert at beregningsgrunnlaget i § 17 annet ledd kommer til anvendelse.

1.3 Verifisering av opplysninger som skal ligge til grunn for beregningen

I søknaden som sendes inn (jf. § 13) skal alle relevante opplysninger for utregningen fremgå.

Dette er

- 1) Hvilken tillatelse og lokalitet søknaden gjelder,
- 2) dokumentasjon på at vilkårene i § 12 er oppfylt, og
- 3) søkers redegjørelse og dokumentasjon for månedlig vektøkning for hver fiskegruppe på lokaliteter som det søkes unntak for, i henhold til kriteriene i § 17,
- 4) ved eventuell samdrift må ideell eierandel fremgå,
- 5) ved eventuell samlokalisering må eierskap for hver fiskegruppe fremgå,

6) dersom det på lokaliteten er benyttet tillatelser som forskriften ikke omfatter så må det fremgå hvilke fiskegrupper dette gjelder (eks. om det er benyttet en tillatelse til forskning eller undervisning).

Fylkeskommunen skal for egen del gjøre oppslag i akvakulturregisteret og verifisere at søker innehar tillatelsene som omfattes av søknaden, og at disse kommer inn under ordningen (jf. forskrift 16. januar 2017 nr. 61 om produksjonsområder for akvakultur av matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret).

1.4 Tilbud ved samlokalisering eller samdrift

Ved eventuell samlokalisering skal tilbudet beregnes kun ut fra de fiskegruppene som den enkelte aktør innehar. Ved samdrift er det den ideelle eierandel som skal legges til grunn for tilbudet.

Har en aktør på en lokalitet med samlokalisering eller samdrift bare eid fisk utenom perioden som kvalifiserer til unntaket nevnt i § 12 første ledd punktene a eller b (avhengig av punktet som har kommet til anvendelse i Mattilsynets vedtak), så skal ikke denne aktøren motta tilbud etter denne bestemmelsen. Dersom en slik aktør har eid fisk bare for deler av perioden som kvalifiserer for tiltaket, skal tilbudet avkortet forholdsmessig tilsvarende.

1.5 Tilbudets maksimale størrelse og avrunding

Det samlede tilbudet per tillatelse skal ikke overstige 6 pst., inklusive eventuelle kapasitetsøkninger gitt etter kapittel 2 (jf. § 17 annet ledd). Dette gjelder også dersom én og samme tillatelse er benyttet på flere lokaliteter som kvalifiserer til tilbudet.

Det samlede tilbudet per lokalitet skal beregnes til nærmeste tonn, dvs. avrundes opp eller ned til nærmeste heltall (uttrykt som tonn) etter vanlige regneregler.

Det er også slik at aktøren maksimalt kan tilbys 6 pst. per tillatelse etter § 17. Dersom tillatelsen ligger i et grønt område, skal ikke summen av tilbudet overstige 6 pst. De 2 pst. vekst som tilbys tillatelser som er hjemmehørende i grønt område kommer til fratrukk, slike tillatelser kan bare tilbys 4 pst. ytterligere vekst per tillatelse. Dersom aktøren selv velger å avstå fra å akseptere tilbudet om 2 pst., kan det tilbys inntil 6 pst. Prosentverdiene regnes fra opprinnelig tillatelseskapasitet før noe tilbud etter denne forskriften er gitt. Enhver kapasitetsøkning (både etter kap. 2 og kap. 3) som tilbys for den enkelte tillatelse skal uttrykkes som heltall og i tonn.

2. Framgangsmåte for beregning av tilbudet

Det er hvor stor del av den enkelte tillatelse som har vært benyttet på lokaliteten(e) som kvalifiserer til unntaket, som gir grunnlaget for beregningen. Først må tilveksten på lokaliteten beregnes.

2.1 Første trinn: Beregning av tilveksten på lokaliteten

Tilveksten beregnes generelt som biomasse ut minus biomasse inn. Dette skal beregnes fra 30.11.2015 til 01.12.2017, jf. § 17 annet ledd bokstav d).

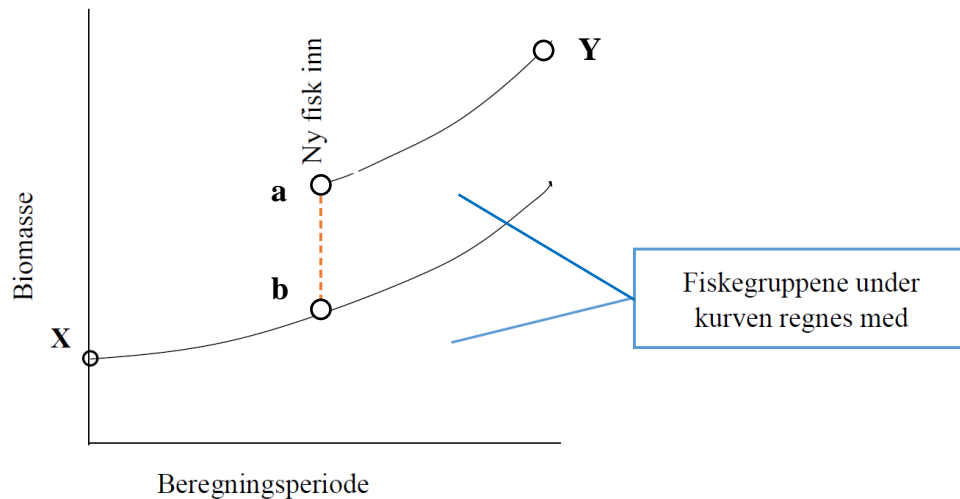

Fig 1. Fisk som flyttes inn på lokaliteten regnes med så lenge de står på lokaliteten 01.12.2017 eller flyttes ut for å slaktes ut før den tid. Beregningsperioden er 30.11.2015 - 01.12.2017.

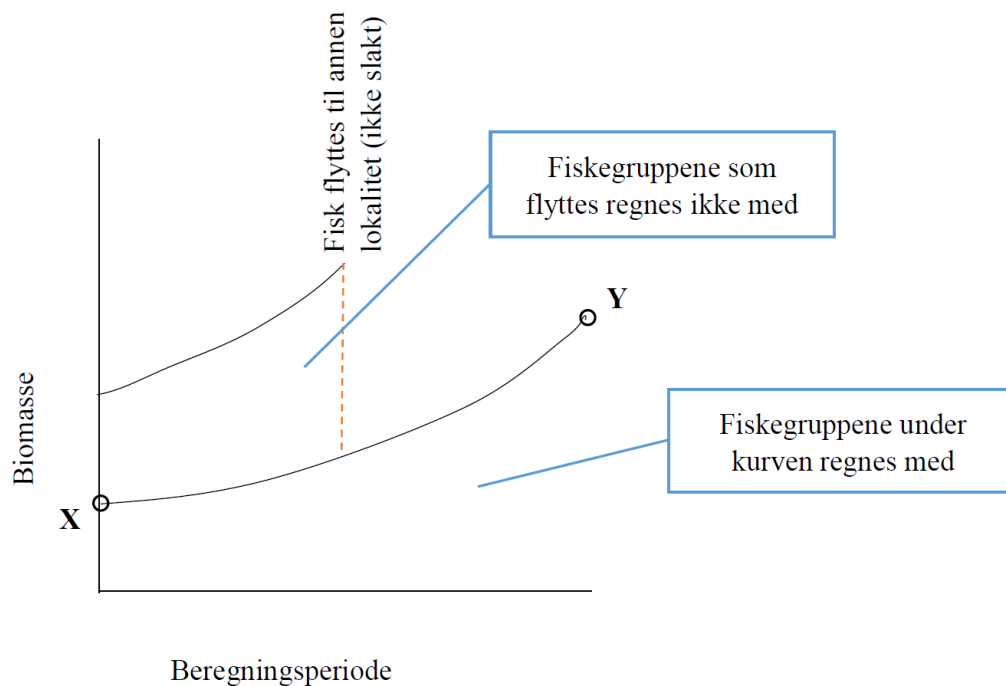

Fig 2. Fisk som flyttes ut av lokaliteten før 01.12.2017 regnes ikke med. Da skal heller ikke inngangsvekten til denne fisken regnes med. Fisk som flyttes ut og slaktes inngår derimot i beregningen. Beregningsperioden er 30.11.2015 - 01.12.2017.

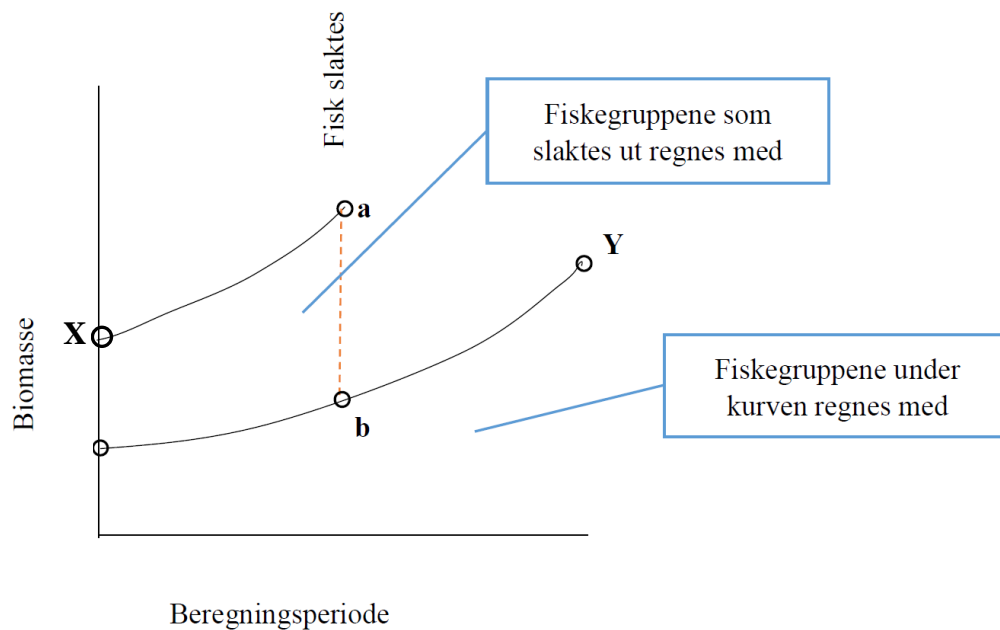

Fig.3. Fisk som flyttes ut av lokaliteten før 01.12.2017 for å slaktes regnes med. Beregningsperioden er 30.11.2015 - 01.12.2017. Vær oppmerksom på at Fig.3 er noe annerledes enn tilsvarende figur i høringsnotatet for forskriften.

Fisk «som flyttes ut av lokaliteten for å slaktes» (jf. Fig.3) kan ikke under noen omstendighet føres etter at den er flyttet fra lokaliteten for å kunne gi grunnlag for å inngå i beregningen. Skjer slik føring skal gruppen ikke inngå i tilvekstberegningen.

I forhold til eksemplene i Fig. 1 og 3:

$$(1) \text{ Tilvekst} = Y - X + a - b \quad (\text{For tilfellet i Fig. 2 settes } a \text{ og } b = 0)$$

Ved mer komplisert inn- og utførsel av fisk fra lokaliteten beregnes dette etter hovedprinsippene vist i Fig. 1-3.

Deretter beregnes årlig tilvekst på den kvalifiserte lokaliteten ved å dele på 2:

$$(2) \text{ Årlig tilvekst}_{\text{lokalitet}} = \text{Tilvekst}/2$$

hvor «Tilvekst» er hentet fra formel (1).

Det brukes kun standard normtall for å beregne kapasitetsutnyttelsen. Fylkekommunen skal i sitt vedtak legge et landsgjennomsnitt på 1320 tonn levende vekt produsert per år fra en kapasitet på 780 tonn MTB til grunn. Dette ut fra at normalutnyttelsen av en tillatelse er på om lag 1100 tonn HOG¹. Omregnet til levende vekt med omregningsfaktor

¹ HOG: Head On Gutted (fisk som er sløyd, men ikke hodekappet). Normalutnyttelsen på 1100 tonn HOG har Kontali Analyse AS: The Salmon Farming Industry in Norway 2016 s. 4 som kilde.

1,20² blir kapasitetsutnyttelsen 1320 tonn levende vekt produsert ut fra en tillatelse på 780 tonn MTB. **Denne kapasitetsutnyttelsen, dvs. 1,692 tonn produsert per tonn tillatelseskapasitet, skal ligge til grunn for beregning av tilbudet i 2.2.** For tillatelser med annen størrelse anvendes samme forholdstall. Det betyr for eksempel at en standard tillatelse på 900 tonn MTB ut fra landsgjennomsnittet får en kapasitetsutnyttelse på 1523 tonn.

2.2 Andre trinn: Beregning av tilbudet

Uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet skal det etter § 12 gis tilbud om inntil 6 pst. kapasitetsøkning for tillatelser hjemmehørende her.).

Tilbudet som beregnes for hver aktuelle lokalitet som

$$(3) \text{Tilbud}_{\text{lokalitet } 6\%} = (\text{Årlig tilvekst}_{\text{lokalitet}} / 1,692) \cdot 0,06$$

hvor «Årlig tilvekst_{lokalitet}» hentes fra formel (2).

Når tilbudet som utgår fra lokaliteten er beregnet etter formel (3), avrundes dette til nærmeste hele tonn og fordeles deretter på det nødvendige antall tillatelser som alle må være benyttet på den aktuelle lokaliteten i perioden som kvalifiserer etter § 12.

Vanligvis vil en av tillatelsene da få et mindre tilbud enn de andre som får «hele» tilbud. Alle tilbud skal uttrykkes i hele tonn for hver tillatelse. Hvilke tillatelser som får tilbud eller delvis tilbud avgjøres av fylkeskommunen, fortrinnsvis velges tillatelser med standard tillatelseskapasitet for det området lokaliteten er hjemmehørende i. Deretter velges de tillatelsene som er større, og til sist de som er mindre.

Avhengig av hvor tillatelsen er hjemmehørende så kan hver tillatelse gis et maksimalt tilbud slik (forutsatt 2 pst. kapasitetsøkning for tillatelser hjemmehørende i produksjonsområde 1 og 7-13 er benyttet):

For produksjonsområde nr.		
1, 7, 8, 9	10, 11, 12, 13	2, 3, 4, 5, 6
4 pst.	4 pst.	6 pst.

Kontrollér at det samlede tilbudet gitt for tillatelser hjemmehørende i produksjonsområdene 1 og 7-13 i sum (etter kap. 2 og 3) ikke overstiger 6 pst. avrundet til nærmeste hele tonn.

² Faktor hentet fra «Tabell over offisielle norske omregningsfaktorer for fisk»:

<https://www.fiskeridir.no/content/download/8447/103085/version/12/file/Tabell%20over%20offisielle%20norske%20omregningsfaktorer%20for%20fisk.pdf>

For tillatelser hjemmehørende i produksjonsområde 1 og 7-13 hvor søker velger *ikke* å benytte seg av muligheten til 2 pst kapasitetsøkning, kan det likevel gis tilbud om inntil 6 pst per tillatelse. Vi gjør oppmerksom på at en slik fremgangsmåte vil, avhengig av den enkelte aktørs produksjon, i noen tilfeller kunne gi et lavere samlet tilbud om økt kapasitet.

Dersom søker har hatt drift på flere lokaliteter hvor tillatelsene skal ha tilbud etter § 17, så skal tilbudene dette gir inngå i det samlede tilbudet til søkeren. Vær oppmerksom på at tillatelsen ofte inngår i et biomassetak (jf. akvakulturdriftsforskriften §§ 47 annet ledd, 48, 48a og 48b) og kan i visse tilfeller bli benyttet på flere lokaliteter hvor tillatelsene skal ha tilbud etter kap.3.